

Često postavljana pitanja vezana za bezvizni režim putovanja u zemlje Šengena za državljane Bosne i Hercegovine

Zemlje Šengena i Evropske unije u koje kao državljani BiH možete putovati bez vize su: Austrija, Belgija, Bugarska, Kipar, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Island, Italija, Latvija, Litvanija, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska/Holandija, Norveška, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Švajcarska.

1. Koji dokumenti su potrebni za bezvizno putovanje u zemlje Šengena, Bugarske i Rumunije¹?

Potreban vam je biometrijski pasoš, koji je važeći još najmanje tri mjeseca od okončanja putovanja i koji nosi ovu oznaku:

2. Kada bezvizni režim stupa na snagu?

Bezvizni režim je na snazi od 15. decembra 2010. godine.

3. Da li će stari BiH pasoši važiti i nakon 15. decembra 2010?

Da, međutim imaćima pasoša koji nisu biometrijski i dalje će biti potrebna viza za ulazak u zemlje Šengena. Primjenjivaće se odredbe viznih olakšica.

4. Mogu li u periodu od šest mjeseci ući u zemlje Šengena, Bugarske ili Rumunije više od jednog puta?

Da, možete. Međutim, morate pažljivo izračunati dane svog boravka, jer ne smijete prekoračiti ukupno 3 mjeseca (90 dana) boravka u zemljama Šengena u periodu od šest mjeseci (180 dana).

Na primjer, ukoliko je vaš prvi ulazak u zonu Šengena bio 1. februara, u zemljama Šengena, Bugarskoj i Rumuniji možete provesti ukupno tri mjeseca u okviru narednih šest mjeseci, odnosno do 31. jula, nakon čega nastupa novi šestomjesečni ciklus.

5. Postoje li ikakve izmjene u bezviznom režimu u odnosu na putovanje maloljetnih lica?

Ne.

6. Postoje li posebni zahtjevi i/ili pitanja koja mogu biti postavljena državljanima BiH na granici, prije ulaska u zonu Šengena, Bugarske i Rumunije?

Na snazi su generalni uslovi za ulazak, definisani Zakonom o granicama Šengena, za sva lica koja nisu državljani zemalja Evropske unije, a koja putuju u zonu Šengena, Bugarske i Rumunije. Na samoj granici, pored posjedovanja važećih putnih dokumenata, od putnika će biti traženo da opravdaju svrhu i uslove boravka i dokažu posjedovanje dovoljnih sredstava za izdržavanje tokom boravka u zoni Šengena, u Bugarskoj i Rumuniji, kao i za povratak.

¹Bugarska i Rumunija ne pripadaju zemljama Šengena, ali je bezvizni režim za građane BiH važeći u ove dvije zemlje

7. Koliko novca mi je potrebno za turističko putovanje u zemlje Šengena, Bugarsku i Rumuniju?

U skladu sa članom 5(3) Zakona o granicama Šengena; "*potrebna novčana sredstva za izdržavanje utvrđuju se prema dužini i svrsi boravka i u odnosu na prosječne cijene hrane i smještaja u datoj zemlji/zemljama članicama¹ pomnožene sa brojem dana boravka.*

Na koji način se može izvršiti provjera:

- Vršiti se provjera posjedovanja dovoljnih novčanih sredstava za izdržavanje od strane državljanina trećih zemalja, tokom trajanja i za datu svrhu boravka u zoni Šengena, za povratak u matičnu zemlju ili tranzit u treću zemlju ili da data sredstva može obezbijediti na zakonit način. Kod utvrđivanja sredstava za izdržavanje potrebno je uzeti u obzir referentne iznose koje određuje svaka od zemalja Šengena;
- Provjera posjedovanja dovoljnih novčanih sredstava za izdržavanje može se vršiti na osnovu gotovine, putnih čekova i kreditnih kartica koje posjeduje državljanin treće zemlje. Izjave o sponzorstvu, u slučajevima kada su takve izjave predviđene nacionalnim zakonodavstvom i garantna/pozivna pisma od domaćina, kako je propisano nacionalnim zakonodavstvom, u slučaju kada državljanin treće zemlje boravi kod domaćina, takođe mogu predstavljati dokaz o posjedovanju dovoljnih sredstava za izdržavanje;
- Valjanost kreditne kartice može se provjeriti stupanjem u kontakt sa subjektom koji je izdao karticu ili korištenjem drugih opcija koje stoje na raspolaganju na graničnom prelazu (npr. mjenjačnice);
- Pozivno pismo domaćina može se provjeriti direktnim kontaktom sa domaćinom ili potvrđivanjem da je poziv dat u dobroj vjeri posredstvom nacionalnih kontakt informacija u zemljama članicama vezanih za prebivalište domaćina;

8. Ukoliko planiram posjetiti prijatelja ili rođaka koji živi u zoni Šengena, Bugarskoj ili Rumuniji, da li je potrebno da na granici dam određene informacije o toj osobi?

Od vas može biti traženo da date detaljne informacije o toj osobi. Preporučuje se da, u najmanjoj mjeri, imate adresu i broj telefona u datoj zemlji.

9. Da li je uvijek neophodno posjedovati povratnu kartu prije napuštanja Bosne i Hercegovine?

U velikoj mjeri se preporučuje posjedovanje povratne karte ukoliko se putuje avionom/vozom/autobusom. Međutim, to nije obaveza.

10. Kada se radi o državljanima BiH čiji su supružnici stranci, državljani trećih zemalja (koje nisu članice EU), kojima je potrebna viza za ulazak u zonu Šengena, Bugarsku ili Rumuniju, da li ti supružnici mogu ući u zonu Šengena bez vize ukoliko posjeduju boravišnu dozvolu u BiH?

Ne. Boravišna dozvola u BiH ne daje tim licima pravo da putuju u zonu Šengena, Bugarsku ili Rumuniju bez vize.

11. Da li mi je potrebna viza ukoliko planiram da putujem u zonu Šengena, Bugarsku ili Rumuniju u svrhu kratkoročnih studija?

Viza vam je potrebna ukoliko planirate putovanje u svrhu studija koje podrazumijeva boravak u zoni Šengena, Bugarske ili Rumunije duži od tri mjeseca u okviru šestomjesečnog perioda. Za potrebe dužih studija morate tražiti vizu, a pravila se razlikuju od jedne zemlje do druge. Stoga se preporučuje da prije početka studija konsultujete ambasadu/konzulat zemlje u kojoj namjeravate studirati.

12. Da li mogu putovati u zonu Šengena, Bugarsku ili Rumuniju, sa biometrijskim pasošem, ukoliko je ambasada jedne od zemalja članica EU ranije odbila moj zahtjev za vizu?

To zavisi od razloga za odbijanje zahtjeva za vizu.

² * Neke od zemalja članica odredile su referentne iznose – koji se dostavljaju i objavljuju od strane DG Home/C1 (http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/borders/borders_rights_en.htm#notifications)

Ukoliko zahtjev za vizu nije bio potpun ili priloženi dokumenti nisu bili valjani (nedostajalo je zdravstveno putno osiguranje, lažni turistički aranžman, itd.) odbijanje zahtjeva ne znači automatski i zabranu ulaska kod vizne liberalizacije.

Ukoliko je zahtjev za vizu ranije odbijen iz razloga što dato lice ima zabranu ulaska u zonu Šengena, ulazak neće biti odobren.

13. Da li lica koja posjeduju dokumente o deportaciji iz neke od zemalja Šengena, Bugarske ili Rumunije mogu imati koristi od novog, bezviznog režima?

Ne.

14. Nakon uvođenja bezviznog režima putovanja, postoje li bilo kakva ograničenja za putovanje iz jedne zemlje Šengena, Bugarske ili Rumunije u drugu?

Nema nikakvih ograničenja, s obzirom da nema ni granične kontrole između zemalja Šengena. Međutim, granična kontrola se i dalje vrši između zemalja Šengena i Bugarske i Rumunije.

15. Da li mi je potreban pasoš za putovanje iz jedne zemlje Šengena, Bugarske ili Rumunije u drugu?

Imajući u vidu činjenicu da se granična kontrola i dalje vrši između zemalja Šengena i Bugarske i Rumunije, državljani BiH su dužni uvijek nositi vlastite pasoše sa sobom tokom boravka, s obzirom da nacionalna zakonodavstva mogu predviđati ad-hoc kontrole u zoni Šengena, Bugarske ili Rumunije.

16. Da li je zdravstveno putno osiguranje uvijek neophodno za putovanje u zonu Šengena, Bugarske ili Rumunije?

Zdravstveno putno osiguranje nije obavezno. Posjedovanje istog se u svakom slučaju veoma preporučuje za putovanja u zonu Šengena, Bugarsku ili Rumuniju.

17. Ukoliko posjedujem biometrijski pasoš BiH, kao i biometrijski pasoš neke druge zemlje (na primjer Srbije ili Hrvatske), mogu li provesti tri mjeseca u zoni Šengena, Bugarske ili Rumunije, u okviru šestomjesečnog perioda, na osnovu svog BiH pasoša i još tri mjeseca, u okviru šestomjesečnog perioda, na osnovu drugog pasoša?

Ne. Ograničenje dužine boravka na tri mjeseca u okviru šestomjesečnog perioda odnosi se na lice, ne na pasoše. Stoga nije dopuštena praksa gdje bi državljani trećih zemalja sa dvojnim državljanstvom mogli kotristiti svoje različite pasoše za naknadna putovanja u zemlje Šengena, Bugarsku i Rumuniju i time premašiti maksimalni dozvoljeni period boravka (tri mjeseca)².

18. Šta se može desiti ukoliko ostanem duže od tri mjeseca (bez boravišne dozvole ili vize za duži vremenski period) ili radim u zemljama Šengena, Bugarskoj i Rumuniji (bez radne dozvole)?

Državljanin BiH koji u zemljama Šengena, Bugarskoj ili Rumuniji oстане duže od tri mjeseca (bez boravišne dozvole ili vize za duži vremenski period) nelegalno boravi u datoj zemlji/zemljama, što može za posljedicu imati zabranu ponovnog ulaska u zonu Šengena, Bugarsku ili Rumuniju. Rad u zoni Šengena, Bugarskoj ili Rumuniji, bez radne dozvole, takođe je nezakonit (čak i u trajanju manjem od tri mjeseca) i takođe može za posljedicu imati zabranu ponovnog ulaska u zonu Šengena³.

³ Na osnovu šengenskih propisa (član 20 (1) Šengenske konvencije, član 5 Zakona o granicama Šengena, član 1-2 Zakona o vizama), državljani/ka treće zemlje (= jedna osoba) može u zoni Šengena boraviti najviše tri mjeseca u okviru šestomjesečnog perioda, bez obzira na njegovo/njeno državljanstvo (koje se dokazuje pasošem).

⁴ Kazne predviđene za kršenje imigracijskih propisa nisu usklađene između zemalja članica EU. To znači da se zabrana ulaska može odnositi i na period duži od 5 godina, dok je u nekim zemljama čak trajna.